

Gatelangs

NUMMER 3 - SEPTEMBER 2023 - 22. ÅRGANG

Tema:
NYE
TRENDER

Frivilligheten:
Samles i eget hus

Uteseksjonen:
Mer synlig rusbruk

Fremtiden er elektrisk – og vi kopler den

www.oneco.no

**LEADING SUPPLIER OF DEFENCE,
SPACE AND TELEMETRY SOLUTIONS**

Eidsvoll Electronics AS - Smed Hagens veg 11 - 2080 Eidsvoll
Tlf. 63 95 97 00 - eidel.no -

Gatelangs

ISSN 1891-6856

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom

gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen

gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen • vinceweb.no

TRYKK:

Prenta.no

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as

Telefon: 22 90 71 90

BESØKS- OG POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,

Storgata 28, 0184 OSLO

Telefon: 23 00 21 20

Natteravnenes styre:

Martin Torp D'Alessandro (leder)

Hanne Hansgård (nestleder)

Hans-Petter Fjeld

Erling O. Turtum

Monica Nygaard Nytorpet

Anne Wold (vara)

Kristin Hoff (vara)

gatelangs@natteravnene.no

www.natteravnene.no

www.facebook.com/natteravnene1

twitter.com/ravnene

Forsidefoto: Anette Haugen

Side 3 foto: Nikita Barskov på Unsplash

Nye trender

Omtrent på denne tiden for 22 år siden, flyttet Natteravnene inn i Storgata 28 i Oslo sentrum. I disse dager skriver vi kontrakt med Entra eiendom om innflytting i et spennende kontorfellesskap kalt Frivillighetens hus.

Tanken er at flere frivillige organisasjoner skal samles i ett bygg og oppnå synergieffekt gjennom en rekke fellesfunksjoner og erfaringsdeling. Med tiden har nye trender og ny teknologi endret måten vi jobber på, noe som igjen har redusert virksomheters behov for kontorareal.

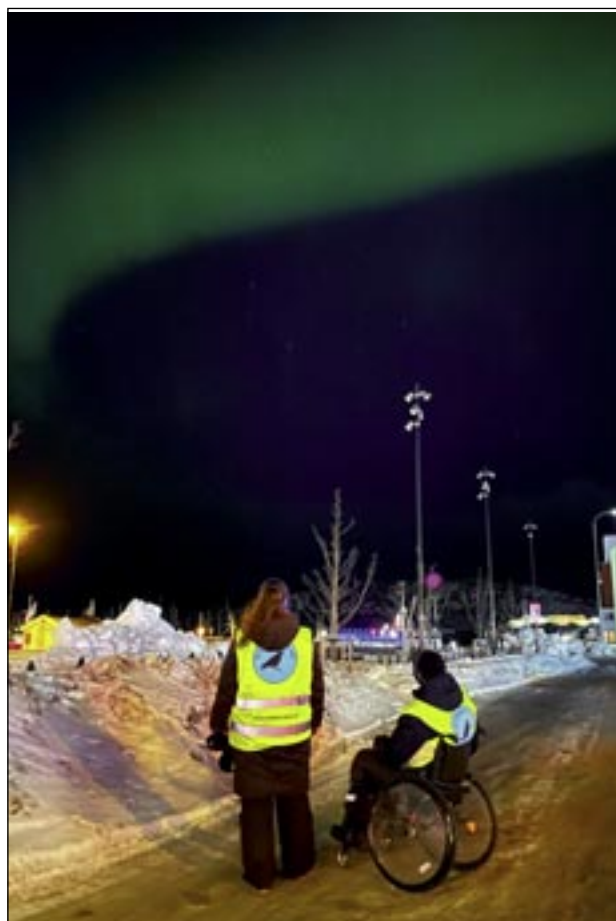
Nye trender er også temaet for denne utgaven, hvor du blant annet kan lese om økt mobilitet blant Natteravnene og hvordan frivilligheten har endret seg med årene. Vi får også høre at rusbruk har blitt mer synlig og besøker den nystartede natteravngruppen i Bodø.

God vandring!

Innhold

Leder	3
Frivillighetens hus	6
Natteravnene er blitt mer mobile	8
Trender innen frivilligheten	11
Mer synlig rusbruk	12
Annerledes samfunn etter koronaen	14
Natteravnskolen	16
Nytt om Natteravnene	18
Gråsoner og grenseoverskridelser på nett	20
Å være der når noen trenger hjelp	23
Startet opp etter ønske fra de unge	24
Fra arkivet	28
Ungdommens stemme	30

Nordlys: Det er mye fint du kan oppleve som natteravn i Bodø. Se side 24

(Foto: Natteravnene Bodø)

Neste Gatelangs kommer i desember
Frist for innspill er 1. november

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø eller i din natteravngruppe som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no

Kjære Leser og annonsør!

Natteravnene® gir ut magasinet Gatelangs for å motivere til å være natteravn og skape trygge gater og lokalmiljøer over hele landet. Flere grupper organiserer natteravning landet rundt. Vi oppfordrer til å støtte opp om natteravning uavhengig av om det er vår organisasjon Natteravnene® som står bak, eller andre. Natteravning er særlig viktig for barn og unges trygghet.

Hvem er Natteravnene?

Natteravnene® er en politisk og religiøs nøytral organisasjon som arbeider for å gjøre bysentrum og nærmiljø til trygge steder å være for alle. Natteravnene® har vært aktive siden 1990. Se flere detaljer på www.natteravnene.no.

Natteravnene er én av flere landsomfattende aktører som tilbyr utstyr og aktiv bistand. Det er opp til den enkelte lokale gruppe hvilken aktør de ønsker å samarbeide med.

Hva går pengene til?

Inntektene fra annonsesalget går til Natteravnenes produksjon og distribusjon av magasinet Gatelangs, som utgis fire ganger per år og distribueres i hele Norge (opplag: 5 000). Overskuddet av annonsesalget går til organisasjonen Natteravnene® (org.nr. 977482518). Det går til materiell og bistand til oppstart av frivillige natteravnegrupper som tilbys i hele Norge.

Tusen takk for din støtte til magasinet Gatelangs!

Redaksjonen

Muligheter: Karen Johanne Strømstad viser fram tegningene som viser hvordan de har tenkt at Frivillighetens hus kan se ut innvendig. Den endelige utformingen bestemmer leietakerne.

Frivillighetens hus

I desember er planen at innflytting skal skje i det som skal bli frivillighetens eget hus. Mange av de nye leietakerne er paraplyorganisasjoner, noe som betyr at mer enn 350 ulike ideelle organisasjoner blir en del av det nye fellesskapet. Det blir også Natteravnene.

Tekst og foto: Anette Haugen

I fjor høst ble de første tankene sådd, der ideen var å skape det som nå snart blir en realitet, nemlig Frivillighetens hus. I et seks etasjers bygg i Christian Kroghs gate 10 i Oslo, flytter snart en rekke ulike ideelle organisasjoner inn.

På listen over de som sannsynligvis vil få sine kontorer her, er blant annet Frivillighet Norge, LNU (Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner), Ungdom og Fritid, Norges KFUK-KFUM, Voksenopplæringsforbundet, Norsk Friluftsliv og Natteravnene. Siden flere er paraplyorganisasjoner, vil hele 350 ideelle organisasjoner være tilknyttet huset.

Skreddersys

Gatelangs fikk rett før sommerferien lov til å ta en liten tjuvtitt på huset som da fremdeles var ganske tomt, men som snart vil være fullt av liv – og der det også etter hvert vil skje en rekke

ulike aktiviteter. I under- og førsteetasje skal det være felles møte- og aktivitetsrom, inkludert kantine og en kafé til bruk for alle, også folk utenfra. I de øvrige etasjene blir det kontorer.

– Tanken er å skreddersy fasilitetene til å passe den type aktiviteter som de frivillige organisasjonene ønsker. Noen kan ha behov for et møterom til 80 personer, andre for ett til 10-30 personer. Vi ønsker heller ikke at møterommene skal se ut som helt ordinære møterom, sier Karen Johanne Strømstad, som er interim daglig leder mens prosjektet iverksettes.

Hun forklarer at tanken er å stifte et ideelt aksjeselskap, der aksjene fordeles mellom de ulike leietakerne. Inntil dette blir en realitet har de dannet et interimstyre.

Det er eiendomsselskapet Entra som er utleieren, og det er også de som først kom med

ideen om Frivillighetens hus. Ideen kom etter at de overtok Christian Kroghs gate 10. De mente lokalene kunne passe godt til dette formålet, samtidig som leieprisene kan holdes på et fornuftig nivå til tross for at det er sentrumsnært.

En trend

Kanskje er ideen også i tråd med det som kan se ut til å være en trend, nemlig å lage egne «hus», der organisasjoner med felles interesser finner sammen. Karen Johanne Strømstad ble hentet inn blant annet fordi hun er involvert i et lignende prosjekt med etablering av en kulturarena i bydel Nordstrand. Hun synes arbeidet er svært spennende og forteller:

– Vi har i løpet av våren holdt ulike workshops, der de interesserte leietakerne har deltatt og kommet med sine tanker om hva vi vil trenge og hva deres behov er. Det er mange felles interesser, men også noen ulike. Samtidig må vi se på verdier og tenke bærekraft.

Å ha en uformell kafé i huset som er åpen for alle, tenker hun er fint for å trekke inn folk utenfra. Hun er ellers enig i at det kan se ut til å

være en trend å samle leietakere med like interesser under samme tak. Skal dette fungere optimalt, er det imidlertid viktig at man gjør noe mer enn bare å «bo» under samme tak. Det må skje ting, man må finne gode løsninger på det organisatoriske og man må ha en daglig leder som er god på koordinering.

Frivillighetens styrke

– I fellesskapet her på huset må vi passe på å bruke frivillighetens styrke. Innen frivilligheten går det gjerne fort fra idé til handling. De ideelle organisasjonene er vant med å brette opp ermene og få ting gjort. Disse erfaringene må vi dele, blant annet ved å invitere politikere og andre hit – og vise fram hva vi er gode på, fastslår Karen Johanne Strømstad, som snakker av egen erfaring etter mange års jobbing innenfor ulike ideelle organisasjoner.

Det er viktig å kjenne de ulike organisasjonens særpreg – og hun understreker at ved å jobbe sammen får frivilligheten en større kraft, en tilleggsenergi som gir en X-faktor.

Noe annet det er viktig å huske på både nå i planleggingsfasen og senere, det er at frivilligheten jobber hele døgnet. Noen trenger lokalene på dagtid, andre om kvelden eller til og med om natten, slik Natteravnene gjør. Gjennom et felles hus vil alle, både de frivillige og organisasjonene, kunne utvide sine nettverk og møteplasser – og bedre bistå hverandre.

Gleder seg

Karen Johanne Strømstad gleder seg til innflytting, som de altså håper og tror blir i desember. Hun mener dette er en realistisk innflyttingsdato, selv om det under vårt besøk i slutten av juni gjensto en del. Nesten alle rom sto tomme og det fantes knapt møbler.

Det som nå mangler før organisasjonene kan flytte inn med alt det de har av utstyr og møbler, er imidlertid hovedsakelig at noen vegger må rives og/eller flyttes. Dette vil først bli gjort etter at alle ønsker fra de nye leietakerne er klare. Det er de som skal forme huset.

Felleslokaler: I det nye Frivillighetens hus skal det være felleslokaler i underetasjen og i første etasje. Karen Johanne Strømstad og Lars Norbom tror begge at dette blir bra.

– Elleve organisasjoner har i første omgang fått tilsendt leiekontrakter, som nå skal gjennomgås og signeres. Om alle signerer blir det fullt, så vi kunne gjerne hatt et større «hus» og likevel fått det til å fungere, for dette ser ut til å være et populært prosjekt, fastslår hun.

Ny situasjon

Gatelangs har også spurt generalsekretær i Natteravnene, Lars Norbom, om hva han tenker om at Natteravnene snart skal flytte inn i det helt nye Frivillighetens hus? Han svarer:

– Dette blir en helt ny situasjon for oss. Vi har holdt til i 440 kvadratmeter i Storgata 28 i 22 år. Tidene har forandret seg siden vi flyttet inn i 2001. Antall frivillige i Oslo sentrum har gått ned, mens den lokale aktiviteten har økt vesentlig. I tillegg har den teknologiske utviklingen bidratt til redusert arealbehov. Eksempelvis besto et årsregnskap tidligere av opptil 20 ringpermer, mens dette i dag lagres på en minnepinne.

– Arealbehovet har derfor blitt mindre med årene. Det at vi nå har slått sammen to 50 prosent frivillighetskoordinator-stillinger til én, vil redusere arealbehovet ytterligere. Når vi nå flytter inn i vesentlig mindre egne lokaler, blir det samtidig større fellesarealer og delingsløsninger på møterom, kantine etc.

– Økonomisk sett vil flyttingen være en fordel, ved at kostnadene blir lavere. For vår del, som bare har to ansatte, tenker jeg også at det å samle ulike ideelle organisasjoner under samme tak vil være positivt for arbeidsmiljøet. I tillegg får man et større frivillighetsfaglig miljø som kan utveksle erfaringer og kompetanse. Jeg tror også vi vil stå sterkere i forhold til bevilgende myndigheter.

Nytt kontor: Generalsekretær i Natteravnene, Lars Norbom, viser fram de nye kontorene i annen etasje av Frivillighetens hus. Han ser fram til innflytting.

Natteravnene er blitt mer mobile

Viktigheten av å ha natteravnere vandrende i bygater, bydeler og mer landlige strøk er minst like viktig nå som ved oppstarten for 33 år siden. Samtidig har mange natteravngrupper blitt mer mobile. Noen bruker bil, sykler, elsykler eller motorsykler. Andre tar buss eller t-bane.

Tekst og foto: Anette Haugen

Det er en fredag kveld i midten av juni, festivaltid og hetebølge i Oslo. På kontoret til Natteravnene i Oslo sentrum gjør en gjeng med trofaste natteravnere, i tillegg til noen nye, seg klare til kveldens vandring. I dag er det oppstart klokka 20, mot vanligvis klokka 22. Årsaken er at det er festivaltid i Oslo, med blant annet VG-lista, OverOslo og Piknik i Parken.

I kveld er vi sju natteravnere som drar ut fra sentrumskontoret. Samtidig vet vi at en stor gruppe fra Oslo vest også kommer til å ta turen ned til Rådhusplassen, der den store gratiskonserten VG-lista alt er i gang. Politiet har oppfordret til å ta turen dit først, for det er her de tenker behovet på starten av kvelden vil være størst, ikke minst på grunn av varmen.

Ekstra førstehjelpsutstyr

I motsetning til hva som var vanlig tidligere, går første etappe i bil ned til Borggården foran Oslo rådhus, der de to gule natteravnbilene blir parkert. At vi kjører i stedet for å gå er ikke fordi Natteravnene er blitt late, men fordi vi har med oss to hjertestartere, Nalokson neseppray til bruk ved overdoser av opiater, godt med førstehjelpsutstyr og ikke minst dunker med vann.

Med bilene tilgjengelig like ved festivalplassen kan Natteravnene bedre assistere politi og helse, og for eksempel kjøre folk til legevakten om det skulle bli nødvendig. Og det gjør det i løpet av kvelden. Det er som sagt hetebølge og nesten 30 grader selv på kveldstid.

Allerede ved ankomst spør en politibetjent om vi kan følge ei ung jente til Røde Kors-teltet på andre siden av festivalplassen, slik at de selv kan fortsette sin jobb med oppsyn. Jenta er blek, og venninnene forteller at hun holdt på å svime av. Heldigvis trenger hun – og flere andre som Natteravnene etter hvert følger til

Utstyrssjekk: Warsame Isse og Per-Henning Sørensen sjekker at vann, førstehjelpsutstyr og hjertestarter er på plass i bilen.

teltet – bare å få i seg ekstra vann og sitte litt ned i ro og fred, men det blir også en tur til legevakten med én som trenger ytterligere helsetilsyn.

Avlaste

– At vi har begynt å bruke natteravnbilene mer enn før, henger blant annet sammen med at vi

da kan ha med mer førstehjelpsutstyr, inkludert hjertestartere og neseppray. Vi kan også i større grad avlaste helse og politi, for eksempel med tanke på å kjøre til legevakten. I tillegg blir vi mer fleksible, kan dekke større områder og komme raskt av gårde ved behov, forteller gruppeleder i Oslo sentrum, Kristin Hoff og bilansvarlig Per-Henning Sørensen.

Gode hjelpere: Natteravnene og Røde Kors var bare noen av alle hjelpeinstansen som var til stede under VG-lista for å bidra til at alt gikk fredelig for seg.

I bilene har de også med slikt som varme tepper, spyposer, vandunker på 15 liter, søppelposer, hansker og annet det kan være behov for når man skal hjelpe folk som av en eller annen grunn trenger assistanse i løpet av kvelden/natten, om det så er vinter eller sommer.

Med jevne mellomrom arrangeres det førstehjelpskurs og opplæring av hjertestarterne, som Natteravnene fikk midler til å kjøpe inn før jul via en spleis, i tillegg til en donasjon fra Sparebank1 Østlandet. De har også nylig fått sponset Nalokson neseppray. I første omgang har de vandringsansvarlige fått en innføring i å bruke disse.

Tilkalt av utestedene

I tillegg til å avlaste helse og politi, opplever Natteravnene i Oslo sentrum at de stadig oftere blir oppringt eller vinket på av vektere ved utestedene. For eksempel kan det være behov for transport av personer som er så overstadig beruset at taxiene ikke vil ta dem med, samtidig som de ikke er i en så prekær tilstand at det er behov for å ringe ambulansetjenesten.

– Det er også ganger da vi trenger å skjerme folk. Det kan være fordi noen har fått et angstanfall, fordi de er ruset og trenger å roes ned eller andre ting. Da kan vi ta dem inn i bilene, som har sotete ruter, og snakke med dem til situasjonen har roet seg ned, forklarer Kristin og Per-Henning.

Selv om de bruker natteravnbilene mer enn før, prøver sentrumsgruppen likevel alltid å ha minst én vandrende gruppe ute i bygatene i helgene. Gjerne flere om de er nok folk. Selv

Byråd: Oslobyråd for kultur, idrett og frivillighet, Omar Samy Gamal, sammen med natteravnkoordinator for Oslo vest, Hanne Hansgård og bydelspolitiker Andrea Alarcon.

om de ved hjelp av bilene kan dekke større områder, er det ikke overalt du kan kjøre – i tillegg kan det være lettere å få oversikt i enkelte situasjoner når du går. Det er behov for begge deler.

Dagens trender

På spørsmål om Natteravnene har merket noen markante endringer i bybildet den siste tiden, lyder svaret:

– Den tunge rusen er i stor grad samlet på ett sted, rett utenfor kontoret vårt her i Storgata. Denne gruppen er ganske flinke til å ta vare på hverandre. Vi kommer selvfølgelig borti tung rus også, men ikke så mye. Vi

opplever derimot mer blandingsrus av alkohol, tabletter og kokain. Kokain er tydelig trendy. Det er motedopet. Det er skremmende at det har blitt så vanlig, også blant en del veldig unge.

– Vi ser ellers en endring i at det kan være ganske dødt ute i byen på fredager. Mange går fremdeles ut og tar en fredagspils etter jobb, men så går de hjem. Nå er det blitt mer liv i byen på lørdager, så vi prøver å ha natteravngrupper ute da.

Politikere på vandring

Tilbake til kveldens vandring og festivalhelg, så blir Natteravnene stadig tilkalt for å følge varme

tenåringer til Røde Kors-teltet – eller bare til å hjelpe dem med å få litt ro utenfor den verste trengselen foran scenen. De fleste kan gå tilbake etter en liten pause, sammen med omsorgsfulle venner. Mange spør også om veien ut eller hvor det er vannposter.

Natteravngruppene fra Oslo vest, der flere skoler har et samarbeid med startpunkt fra Majorstua, har nå også nådd Rådhusplassen. En gruppe har vandret gjennom Frognerparken. Der var det veldig stille i dag, sannsynligvis på grunn av alt annet som skjer.

På kveldens vandring har vandringsansvarlig Hanne Hansgård, som også er nestleder i Natteravnenes styre, med seg byråd for kultur, idrett og frivillighet i Oslo, Omar Samy Gamal (SV), og lokalpolitiker fra St. Hanshaugen, Andrea Alarcon (SV). Sistnevnte sitter i FAU ved Marienlyst skole og skryter svært av natteravnordningen. Å bruke foreldre som ressurs for å trygge barn og unge ute på kveldstid, synes hun er en viktig og fin ting.

Utfordringer også i vest

Omar Samy Gamal har ikke selv barn, men er invitert med på vandring av Andrea Alarcon. Opprinnelig er byråden fra Hauketo, men bor nå på Tøyen. Det er første gang han er med på natteravn, men han har lenge hatt lyst til å oppleve hvordan det er. Da var det perfekt å bli med på en vandring i Oslo vest. Han forklarer:

– Jeg er godt kjent i Oslo øst, men ikke like kjent i Oslo vest. Spesielt den siste tiden har vi sett at det også er utfordringer der, ikke minst knyttet til alkohol og annen rus. Det er nyttig for meg å være med å se hvordan det er i byen vår på kveldstid. Østkanten får mye fokus, men det er utfordringer på vestkanten også.

– Det har vært en fin opplevelse å være natteravn. Jeg har møtt mange nye frivillige og vi har opplevd å bli heiet på. Dette er flott samfunnsbygging, der frivillige tar vare på sitt

Populære: Utekontakten er populær blant de unge. Her er Natteravnenes Kjell Magnussen (t.v.) og Kristin Hoff sammen med en representant fra Utekontakten i Frogner bydel.

lokalsamfunn. Det er noe sterkt og vakkert i det. Det er fint å se at så mange bryr seg. Jeg vil også gi ekstra skryt til Hanne Hansgård, som er en fantastisk ildsjel og god på koordinering.

Når det gjelder eventuelt nye trender i Oslo vest, påpeker Hanne Hansgård at de dessverre opplever at stadig yngre ungdom bruker rusmidler som kokain. Det er trist å se. De har til tider også vært plaget av ransbølger blant

ungdom i området, men det skjer vanligvis mest på vinterstid og er ikke et stort problem akkurat nå.

Utekontaktene

Etter praten med natteravngruppa fra Oslo vest, bydelspolitikeren og byråden, forsvinner de inn i folkehavet. Klokka nærmer seg 22.30 og konsertslutt. Vi trekker derfor mot utgangen, for å være i beredskap om det skulle bli trengsel eller annet behov. Grappa fra Oslo vest gjør etter hvert det samme, for de planlegger å følge etter folkemassen som skal i deres retning.

Andre som står ved utgangen, er representanter fra Utekontakten i mange av de ulike bydelene i Oslo. De har også vært til stede under gratiskonserten, slik at mange har passet på for at alt skal gå fredelig for seg. Det har samtidig blitt mange hyggelig samtaler mellom de ulike hjelpeinstansene gjennom kvelden, et fint og godt samarbeid og bekjentskap.

Natteravnene i sentrumsgruppa trekker tilbake til bilene, som så langt i kveld har vært på én tur på legevakta. Det nærmer seg midnatt, så nå fortsetter ferden rundt i sentrum i noen timer til for å observere hva som skjer ved de ulike utestedene. Muligens blir det også en tur ut til andre bydeler og nærområder om de får beskjed om at tilstedeværelsen deres er ønsket.

Utsikt: Hanne Hansgård er innom kontoret til Oslos ordfører Marianne Borgen. Her er det perfekt utsikt over gratiskonserten til VG-lista. (Foto: Natteravnene Oslo vest)

Trender innen frivilligheten

Konkrete oppgaver over begrenset tid, slik at folk har oversikt og ikke forplikter seg til mer enn de makter. Det ser ut til å være trenden for engasjement innen frivilligheten. Samtidig er det viktig for organisasjonene å huske på den økende eldregenerasjonen som ønsker å bidra.

Av Anette Haugen

– Den aller viktigste trenden innenfor frivilligheten er at folk fremdeles ønsker å stille opp. Det er ikke noe nytt. Slik har det vært lenge, men det er vi veldig glade for, sier Stian Slotterøy Johnsen, generalsekretær i Frivillighet Norge.

I et litt lengre perspektiv er det samtidig slik at måten folk stiller opp på har endret seg gradvis gjennom årene. Tidligere stilte mange opp fordi de følte det var en plikt, nå er det mer av egen interesse. Før hadde mange et langt og tett forhold til én organisasjon, nå bytter folk mer. Det er aktiviteten framfor organisasjonen som er det viktigste.

Øker igjen

Selv om frivilligheten gikk ned under pandemien, bemerkter Stian Slotterøy Johnsen at den gikk ned fra en veldig høy prosentandel. Før pandemien var det 66 prosent av befolkningen som bidro med frivillig arbeid, under pandemien sank tallet til 55 prosent.

– Undersøkelsen vi gjorde i fjor viste at tallet var steget igjen til 58 prosent. Den ble gjort på forsommeren da Omikronbølgen kanskje fremdeles påvirket engasjementet. Vi publiserer imidlertid en ny undersøkelse nå på starten av høsten, forklarer han.

Generalsekretæren tror også det var svært forskjellig fra organisasjon til organisasjon hvordan de merket nedgangen av frivillige, ikke minst i forhold til typen aktiviteter de tilbyr.

Konkrete oppgaver

En av de nyere trendene de merker, er at mange foretrekker å stille opp på aktiviteter som er tidsavgrenset og der oppgavene er svært konkrete. Da har folk bedre oversikt og binder seg ikke til mer enn de føler de makter.

– Typiske aktiviteter folk melder seg til er når flyktninger trenger hjelp. Det er av stor betydning hva som føles viktig her og nå. Et annet eksempel er at mange bidro til å avlaste kommunen da det skulle gis vaksiner under pandemien, forklarer Stian Slotterøy Johnsen.

I forhold til alder, er foreldre med barn fra 7 til 18 år tradisjonelt en gruppe som deltar mye i frivillig arbeid. Det gjelder for eksempel

Frivillighet: Den viktigste trenden er at folk fremdeles ønsker å stille opp. Det er Stian Slotterøy Johnsen, generalsekretær i Frivillighet Norge glad for. (Foto: Birgitte Heneide)

aktiviteter som natteravning, der mange er tenåringsforeldre – og innen idrett og kultur, der mange har yngre barn. Forskjellen i alder er likevel ikke veldig stor, for deltakelse innen alle aldersgrupper ligger på over 50 prosent.

Endring i livssituasjon

Én gruppe skiller seg imidlertid ut i forhold til å ha et litt større frafall fra frivillig arbeid. Det gjelder de som har en endring i livssituasjon, for eksempel når man flytter hjemmefra. Da tar det gjerne litt tid før man involverer seg og blir engasjert på sitt nye hjemsted.

– Særlig unge gutter har et større frafall enn unge jenter. Den utviklingen er av nyere dato og sammenfaller med annen statistikk for utenforskap, påpeker Stian Slotterøy Johnsen.

Med tanke på om det er store forskjeller mellom by og land når det kommer til frivillig innsats, så er den ikke voldsomt stor, men det er litt lavere deltakelse i Oslo og omegn.

– Det er naturlig å tro at det er litt vanskeligere å få oversikt over hvem du kan arbeide frivillig for i storbyer. Organisasjonene har derfor en jobb å gjøre med å synliggjøre seg bedre. På mindre steder føler man kanskje også lettere tilhørighet, samtidig som utvalget

av aktiviteter ikke er like stort som i storbyene, sier generalsekretæren i Frivillighet Norge.

Framtiden

Stian Slotterøy Johnsen har stor tro på at det også vil være god grobunn for frivilligheten i Norge i framtiden, men siden konkurransen om folks oppmerksomhet stadig øker, må de frivillige organisasjonene være flinke til å synliggjøre sine aktiviteter.

– Vi kan ikke ta frivilligheten for gitt, men alt tyder på at folk fortsatt ønsker å gjøre en innsats. Også blant de som ikke jobber frivillig sier mange at de ville stilt opp om de ble spurt, så potensialet er stort. Vi anbefaler organisasjonene å bruke frivillig.no for å markedsføre seg også utenfor de sosiale mediene, sier han, og legger til:

– Vi får stadig en større andel eldre, som oppgir at de gjerne vil bidra. Det er bra for den enkelte å ha en sosial arena. Tall viser at kun ti prosent av de mellom 70 og 80 år mottar hjelp av kommunen, de øvrige er friske. Dette bør organisasjonene merke seg, slik at de tilrettelegger og synliggjør seg for denne gruppen, som vil øke betydelig de neste 10-20 årene.

Mer synlig rusbruk

Lystgass, mer synlig hasjrøyking og økt bruk av kokain i flere miljøer. Det er blant trendene Uteseksjonen i Oslo sentrum ser blant de unge. Mer åpent bruk, kjøp og salg av cannabis i Slottsparken følger de også med på, samtidig som rusmidler er lett tilgjengelig på nett.

Tekst og foto: Anette Haugen

Hver dag, kveld og om natten i helgene, har Uteseksjonen til Velferdsetaten i Oslo kommune feltarbeidere ute i Oslo sentrum. Totalt bytter 30 feltarbeidere på å patruljere, være til stede og gjøre seg kjent med de ulike miljøene. I snitt har de 35 patruljer ute ukentlig, der de alltid går minst to og to sammen. I tillegg til dette har feltarbeiderne mye oppfølgingsarbeid.

Foruten Uteseksjonen, som har ansvar for sentrum, har 12-13 av Oslos bydeler egne feltarbeidere som følger opp unge i sine

respektive nærmiljøer. De som jobber i bydelene, går ofte under navnet utekontakt og uteteam. Totalt har Oslo 80-90 slike feltarbeidere. Det er ikke en lovpålagt oppgave for bydelene, men sterkt anbefalt. Det er også laget en Oslostandard for slikt oppsøkende, sosialt og helsefaglig arbeid. (Se: <https://tinyurl.com/4echthy4>.)

I sivil

For å høre litt mer om Uteseksjonens oppgaver og hva de ser av trender når det gjelder rusbruk, alder, miljøer, med mer, har Gatelangs tatt turen til Maridalsveien, der Uteseksjonen holder til. Her blir vi møtt av Vibece Skogen og Sondre Kristiansen, begge miljøterapeuter og feltarbeidere, og Børge Erdal, leder for Uteseksjonen.

De forklarer at feltarbeiderne stort sett har sosialfaglig bakgrunn, men at staben også inkluderer noen sykepleiere og erfaringskonsulenter. Tjenestene har også psykologer og fagkonsulenter, som styrker innsatsen overfor unge med sammensatte og langvarige behov.

I sitt daglige feltarbeid i sentrum går de ansatte kledd i sivil, av flere årsaker. Ikke minst handler det om personvern. Mye av oppfølgingen skjer ute på gata, og da er det viktig at det skjer i ro og fred, uten at andre blir oppmerksomme på det. Feltarbeiderne blir uansett gjenkjent av dem de trenger kontakt med.

Når de er ute på større, prioriterte arrangementer, slik som VG-lista, Pride og

Feltarbeid: Uteseksjonen i Oslo sentrum har i snitt 35 patruljer ute i byen hver uke. Fra venstre: Sondre Kristiansen, Børge Erdal og Vibece Skogen.

Norway Cup, går de imidlertid med vester på seg, slik at ungdom skal se dem og vite at de er til stede for å passe på. Å være synlig til stede på slike arrangementer kan ha en deeskalerende effekt. Utekontaktene i bydelene bruker også i større grad vester enn Uteseksjonen i sentrum. Det har både med ulike erfaringer og litt ulik virksomhet å gjøre.

Rusmidler

Blant trender Uteseksjonen ser for tiden, er blant annet bruk av lystgass for å ruse seg. Dette er ikke helt nytt, men for noen år siden da det først dukket opp, plukket de opp småpatroner. Nå er det mer vanlig å bruke større tanker, en bruk som er knyttet opp til en del av utelivet.

– Lystgass er lovlig tilgjengelig og ikke det farligste man kan ruse seg på, men det trengs informasjon rundt bruken. Rusen man får av lystgass er relativt mild og kortvarig, men om det brukes feil kan det for eksempel bidra til kuldesjokk rett ned i lungene, forklarer Vibece Skogen, Sondre Kristiansen og Børge Erdal.

Økt bruk – eller i hvert fall økt synlig bruk av kokain ved siden av alkohol, særlig i Oslo vest, er en annen trend. De hører også at stadig flere unge blir eksponert for kokain, men da gjerne på privatfester, innenfor husets fire vegger. Det

er derfor ikke noe Uteseksjonen selv observerer, men blant annet peker tall fra Ungdata-undersøkelsen i den retningen.

Når det gjelder hasjrøyking har de ingen indikasjon på at det er mer av dette nå, men det kan virke som om hasjrøyking er mer tolerert enn før, slik at det nå skjer mer åpent. Det kan gi noen utfordringer, samtidig som det er lettere å komme i kontakt med de unge som røyker hasj når det skjer åpent. Slik sett kan åpenhet og økt toleranse også ha en positiv side.

Alder

Med tanke på alder og om Uteseksjonen har inntrykk av at de som ruser seg stadig blir yngre og yngre, forteller Børge Erdal at de opplever at unge helt ned i 12-årsalderen bruker rusmidler, men at det helt klart er unntakene.

– Av det som er synlig, er det nok dessverre flere unge ned i 14-15-årsalderen som eksponeres for rus. Fra Barnevernkontakten hører vi også at dette særlig gjelder unge jenter, påpeker Vibece Skogen, mens Børge Erdal legger til at forskningen ser ut til å vise at jentene er i ferd med å ta igjen guttene.

De ønsker imidlertid begge å understreke at vi nå i hovedsak snakker om trender for

ulovlige rusmidler. Alkohol, som jo er lovlig, er fremdeles det rusmidlet som er mest brukt og gjør mest skade. Dette tror de garantert legevakten kan bekrefte. De som kjøres dit kommer imidlertid gjerne rett fra hjemmefester og ikke fra miljøene som Uteseksjonen oppsøker.

Noe annet Børge Erdal minner om når vi snakker om trender blant de unge, er at det er viktig å se på helheten. Alt tyder på at det går bra med de fleste. Ungdom flest er fornøyd med livet og med familien. Imidlertid er det slik at for de som sliter, så er bildet ofte kompleks, slik at innsatsen til hjelpeinstansene må være helhetlig og god, og gå over tid.

Tung rus

Når det gjelder den tunge rusen, som også utgjør en stor del av Uteseksjonens feltarbeid, så er denne fremdeles sentrert til Storgata, Vaterland, Akerselva og Urtegate. Det er imidlertid også et nytt område de holder under observasjon, nemlig Slottsparken. Bildet må nyanseres og foreløpig er det mest unge de treffer her, men det er viktig å følge med, både for å hindre rekruttering til de tunge miljøene og i forhold til bruk, salg og kjøp.

På spørsmål om de ser store endringer i salg og kjøp av ulovlige rusmidler, er svaret:

– For oss ser det ganske likt ut. Det er klart at mye av salget nå skjer på nett. Du kan få det meste brakt hjem på døra, så alt er mye lettere tilgjengelig nå enn før. Med midlene vi har er nettsalg imidlertid ikke noe vi jobber med. Vi tar oss av feltarbeidet ute i sentrum, så får politiet, bydelene og andre jobbe med sosiale medier.

– Får vi tilført mer ressurser er dette selvfølgelig noe vi også gjerne vil se på. Vi vet at Utekontakten i Bergen og mange bydelsutekontakter allerede gjør en innsats på nettet.

Ønsker en spredning

Om det er noe Børge Erdal kunne ønske seg for fremtida, er det at deler av lavterskeltilbudet og den frivillige hjelpen som gis til de som sårt trenger det, med tanke på slikt som mat- og klesutdeling, kan spres litt utover til andre bydeler enn Oslo sentrum og også utenfor Oslo.

Årsaken er at disse tilbudene bidrar til at mange utenbys fra trekkes til Oslo sentrum, med de utfordringene det medfører. Uteseksjonen registrerte oppfølgingsarbeid av personer fra hele 147 ulike kommuner i 2022. En annen konsekvens er at tilstrømningen utenbys fra stor gjennomtrekk i de tynge rusmiljøene, slik at den interne justisen her blir vanskeligere. Miljøene blir rett og slett farligere.

Selv om feltarbeiderne i sitt daglige arbeid opplever mye rus og triste historier, tenker lederen for Uteseksjonen at noe av det som er viktig for ikke å bli overvældet i jobben, er at man klarer å se suksessen i det man faktisk får gjennomført og de man klarer å hjelpe.

Til slutt vil han si at han heier på Natteravnene. Det er Sondre Kristiansen og Vibece Skogen enige i. Det er alltid fint å se voksne, edru natteravnere ute i byen. Det trygger Oslo.

Uteseksjonen i Oslo

Uteseksjonen er Oslo kommune (Velferdsetaten) sin oppsøkende sosial- og helsefaglige tjeneste i Oslo sentrum. Tjenesten er bydelsovergrepende og arbeider overfor personer i alle aldre i utsatte miljøer i Oslo sentrum. Bydelene i Oslo har egne utekontakttjenester som i hovedsak retter seg inn mot utsatte unge og unge voksne. Det er utviklet en Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatt ungdom (2020). (Sjekk lenken: <https://tinyurl.com/4echthy4>.)

Oslo har en lang historie med det som kan kalles risikomiljøer i sentrum. Miljøene består som regel av en blanding av folk som bor i Oslo, tilreisende fra andre steder i Norge og tilreisende fra andre land. Som et av flere svar på utfordringer med problematikk knyttet til utsatte unge og unge voksne, rus, psykisk uhelse og kriminalitet ble Uteseksjonen opprettet i 1969. Samtidig ble det satset på oppsøkende arbeid i bydelene i Oslo for å jobbe lokalt i nærmiljøene med utfordringer knyttet til utsatte unge. Fra 2009 har Oslo samlet sentrumsnært kommunalt oppsøkende arbeid fra Velferdsetaten i Uteseksjonen.

(Kilde: uteseksjonen.no.)

Annerledes samfunn ette

Utekontakten i Bodø har merket at samfunnet og de unges atferd har endret seg etter koronaen. Ensomheten og isolasjonen som oppsto har gjort at mange ikke helt vet hvordan de skal «være som ungdom». De er også bekymret for all handel av rusmidler som skjer på nett.

Av Anette Haugen

Hos Utekontakten i Bodø kommune er de fire ansatte, som alle har en sosialfaglig utdanning. Tre er feltarbeidere mens Randi Helen Albertsen er avdelingsleder.

De har folk ute én til fem dager i uka, på ulike tider av døgnet og på ulike steder – både i sentrumsgatene og i de ulike bydelene. I tillegg til å være tilgjengelig fysisk, har de en aktiv digital tilstedeværelse på Snapchat. Feltarbeiderne går alltid minst to sammen. Målet er å forebygge rus og kriminalitet hos de unge.

Sosialfaglig blikk

– Når vi er ute ser vi med et sosialfaglig blikk på situasjoner og enkeltpersoner som kan ha et aspekt av risiko. Vi prøver å etablere relasjoner og komme litt på innsiden for å se hva som ligger bak risikoatferden. Det ligger alltid noe bak, om det er en flukt, et ønske om tilhørighet, en følelse av tomhet eller håpløshet – eller kanskje selvmedisinering. Det er ikke alltid lett å finne sin plass. Psykisk helse er en stor del av innholdet i dette, sier Randi Helen Albertsen.

Det er også mye forskjellig som kan ligge bak når noen får et skadelig forhold til rus. Alkohol er en del av det sosiale limet i

samfunnet vårt, og en viktig del av det å bli voksen er å ta stilling til ens eget forhold til alkohol. Rus kan for øvrig være så mangt. Det kan være alt fra alkohol til doping, medikamenter og narkotiske stoffer.

– Vi har som intensjon å få kontakt med ungdom som vil ha kontakt med oss. Da er det viktig at

de vet hvem vi er. Informasjon er derfor også en viktig del av vårt virke. Når vi etablerer relasjoner til unge som har det vanskelig, blir vi kanskje fortalt noen historier som må følges opp, forklarer avdelingslederen hos Utekontakten i Bodø.

Tidlig ute

Tidligere fulgte Utekontakten i Bodø opp ungdom helt til de var 20 år. Nå er de færre ansatte, derfor er målgruppen endret til 13-18 år. Det er alltid en faglig intensjon å være tidligst mulig inne, men samtidig synes Randi Helen Albertsen hun ser en forskyvning i alder, mot at det nå er flere yngre som trenger oppfølging enn før.

– Dette er noe vi hører om fra ungdom når vi snakker med dem, men det er ikke alt vi kan slå fast selv. Vi må være åpne for at alt ikke nødvendigvis er slik det kan se ut. Kanskje inneholdt flasken den unge jenta drakk av bare brus eller kanskje skjedde det ikke en transaksjon mellom to unge gutter, selv om det så slik ut, sier hun, og legger til:

– Derfor er det viktig alltid å møte ungdommen med åpenhet og undring, i stedet for mistanker og et kritisk blikk. Vi mener å ha et sterkt og positivt omdømme blant de unge i byen, noe som er med på å skape tillit. Det vi hører er imidlertid at også yngre ungdom er åpen for å bruke illegal rus. Er du 13 år er jo all form for rus illegalt.

Flere miljøer

Noe annet Utekontakten ser, som en trend av nyere dato, er at flere av ungdommene som viser åpenhet for rus kommer fra en sosial bakgrunn der man kanskje ikke ville forvente at de skulle ha denne interessen.

– Vi ser at ungdom med flere ulike typer bakgrunn er åpne for å bruke rusmidler. Det kan virke som om de tenker at det ikke er så farlig. Samfunnet ble annerledes under koronaen. Mye endret seg. Det ble mer isolasjon og ensomhet. Etterpå har det vært mange unge som ikke helt har visst hvordan de skal «være som ungdom» og hvordan de skal tilnærme seg andre, påpeker Randi Helen Albertsen.

Hun legger til at konseptet avkriminalisering også er vanskelig å forstå for mange unge. Ungdommens bilde av hva som er grei rusing har forandret seg betraktelig de siste fem årene. Og kanskje er normene i samfunnet generelt forskjøvet? Fagfeltet deres ser fram til en statlig satsning på rusforebygging, slik regjeringen har varslet om.

Velkommen: Avdelingsleder i Utekontakten i Bodø, Randi Helen Albertsen, synes det er supert at det er startet en ny natteravngruppe i Bodø. (Foto: privat)

er koronaen

UTEKONTAKTEN

Utekontakten i Bodø

Utekontakten er en del av Barne- og familieenheten i Bodø kommune. De er fire ansatte, med egen avdelings- og virksomhetsleder. Alle ansatte har bachelorgrad i sosialt arbeid eller barnevernspedagogikk, i tillegg til videreutdanninger og lang erfaring med ungdom i risiko.

Utekontakten er et gratis og frivillig tilbud til alle ungdommer mellom 13-18 år i Bodø kommune. Det trengs ingen henvisning. Ungdom kan sende SMS, ringe, sende mail eller kontakte Utekontakten på Facebook eller Snapchat. Samarbeidspartnere, foreldre eller familie kan også ta kontakt. Utekontakten oppsøker ungdommer der de er. Det betyr at de unge kan møte Utekontakten på gata, kjøpesentre, på fritidsklubbene, i gapahuker, på skoler og på arrangementer. Det legges til rette for individuelle samtaler med ungdommer. Utekontakten deltar også i ulike nettverk som jobber forebyggende.

Utekontakten gir støtte, oppfølging og veiledning om ungdomstemaer som for eksempel fritid, vennskap, rus, kriminalitet, psykisk helse, mobbing, sosiale medier, ensomhet, kjærlighet, forelskelse, familie og skole. Samtaler skjer vanligvis i hyggelige lokaler i Parkveien 51, men det er ingenting i veien for å gå en tur, møtes på kafé eller prate sammen et helt annet sted. Digitale møter er også mulig. Utekontakten har også kjennskap og kompetanse om øvrig hjelpeapparat, og har mange gode samarbeidspartnere som kan bidra.

Kilde: <https://bodo.kommune.no/helse-og-velferd/utekontakten/>.

Tilgjengelighet

At tilgjengeligheten av salg og kjøp av rusmidler på nett har blitt så stor de senere årene, er en annen bekymringsfull trend og stor utfordring.

– Det er et fenomen vi ikke er rigget for å ta hånd om. Det at du ikke lenger er avhengig av å ha direkte kontakt for å kjøpe rusmidler har forandret ting radikalt, fastslår Randi Helen Albertsen.

Endringen dette har medbrakt handler heller ikke bare om hvem som kjøper, men også om hvem som rekrutteres til salg. Tidligere var det gjerne de som brukte rusmidler sjøl som sto for distribusjonen. Nå er dette i endring. Det er mye penger som er tilgjengelig for de som påtar seg å være «løpegutter», og har du først gjort noen en slik tjeneste, kan du være «stuck».

Noen av mekanismene i dette er kjent for Utekontakten i Bodø fra tidligere, men det er unge fra flere typer miljøer enn før som nå er i risikozonen for å havne i slike nettverk, der mange kan streve med å komme seg ut igjen.

Glad i Natteravnene

Utekontakten i Bodø er for øvrig svært glad for at det nylig har blitt opprettet en helt ny natteravngruppe i Bodø.

– Det er fenomenalt, helt supert og noe vi har etterlyst lenge. Vi er veldig glade for å se Natteravnene ute i bybildet. Vi håper de får stor oppslutning. Jo flere vi er ute i gatene, jo bedre. Jeg tror det er duket for mange hyggelige møter og fine opplevelser framover, sier Randi Helen Albertsen.

Utekontakten i Bodø: Fra venstre: Lene Wisth, Veronica Stene, Randi Helen Albertsen og Vibeke Engmo. (Foto: privat)

Natteravnene

«Natteravnene var der da det ikke skjedde. Å være natteravn handler om alt som ikke skjer.

Slagsmålet som ikke begynner.
Voldtekten som ikke finner sted.
Ved å vandre gatelangs virker Natteravnene dempende på vold og konflikter. Å være natteravn er sosialt, hyggelig og meningsfylt.
Og noen ganger uendelig viktig.»

(Reklameteksten som ble brukt på TV da Natteravnene vant «Reklame for alvor» i 2003.)

Mangfold

Natteravnene består av foreldre, besteforeldre, gifte, single, venner, venninner, unge, gamle, yrkesaktive, pensjonister – kort sagt alle slags mennesker som bryr seg om andre. Mange grupper er organisert gjennom ungdomsskoler, bydeler eller frivilligsentraller – og det finnes grupper over hele landet.

Førstehjelp

Det er kjekt å kunne førstehjelp både hjemme og når du går ute som natteravn. Som natteravn i Oslo og Akershus har du mulighet for å delta på gratis førstehjelpskurs.

Én fredag

Det er 104 fredags- og lørdagskvelder i året. Kan du bruke én av dem på natteravning er det supert. Du forplikter deg ikke på noen annen måte enn å møte opp denne ene kvelden.

Savner du Natteravnene i ditt nærmiljø?

– Vi hjelper deg videre!
Ta kontakt på:
post@natteravnene.no

Vil du ha Gatelangs i postkassa?

JA, jeg vil ha et gratis abonnement på Gatelangs!

Navn:

Adresse:

Postnr/-sted:

Til:

Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Gatelangs kommer ut fire ganger året

Foruten å skrive om hva som rører seg rundt omkring gatelangs der Natteravnene er til stede, tar vi opp viktige temaer, som diskriminering, ungdom og fritid, foreldrerollen, ildsjeler, frivillighets-Norge med mer.

Vil du ha bladet rett hjem i postkassa – helt gratis?

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no skriv «Nytt abonnement» i emnefeltet og adressen din i mailen, så kommer bladet hjem til deg fire ganger i året.

Eller du kan fylle ut slippen til høyre og sende i posten.

i et Fugleperspektiv

Er du en natteravn?

Test deg selv:

	Ja	Nei
Er du mellom 18 og 90 år?	☐	☐
Trives du blant mennesker?	☐	☐
Har du et positivt menneskesyn?	☐	☐
Er du utrustet med sunn fornuft?	☐	☐
Liker du frisk luft og mosjon?	☐	☐

Fikk du fem «ja»? Da er du sannsynligvis den perfekte natteravn!

Ta kontakt med din lokale natteravngruppe eller kontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Gratis mosjon

En natteravn går i gjennomsnitt 15 097 skritt på seks timer. Så langt gikk i hvert fall fem vandrere i snitt da de ble utstyrt med skrittellere en lørdagskveld. En måling på anbefalt daglig aktivitet ser slik ut:

Antall skritt:

2 000 – 4 000:	Svært inaktiv dag
4 000 – 6 000:	Inaktiv dag
6 000 – 8 000:	Moderat aktiv dag
8 000 – 10 000:	Aktiv dag
10 000 og mer:	Svært aktiv dag

Griper ikke inn

Du trenger ikke kunne kampsport eller klare å løfte ti kilo i benkpress for å bli natteravn. Natteravnene griper aldri inn i voldssituasjoner, men kontakter politiet ved behov.

Lærerikt

Du får ikke én krone i lønn for å gå natteravn, men kunnskap om hva barn og unge gjør i helgene, god mosjon, frisk luft, nye venner – for ikke å snakke om god, sosial samvittighet.

Utstyr

Alle vandrere har på seg lett gjenkjennelige gule refleksevester med natteravnlogo. De er i tillegg utstyrt med førstehjelpsutstyr.

Starte en gruppe?

Ønsker du å starte opp en natteravngruppe der du bor, så kontakt natteravnkontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Innenfor blant annet Oslo og Viken kan vi hjelpe til med igangsettelse, delta på møte med foreldrene i nærmiljøet og bidra med oppstartsmateriell.

Starten

Det var to politimenn som startet Natteravnene i Norge. Vinteren 1990 var Dag Halgard og Gudmund Johnsen på studietur i Karlstad i Sverige.

Der ble de presentert for «Natt-ugglorna», som kort fortalt gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret sammen i grupper i sentrumsgatene på kvelds- og nattestid i helgene. Tanken bak var at vanlige folk kunne være med å redusere vold, rus og hærværk ved å være til stede. Politimennene brakte med seg ideen hjem til Norge.

Senere har Natteravnene blitt en selvstendig organisasjon.

1. mai 1990

300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus for å være med på den første vandringen natt til 1. mai 1990, i regi av Oslo politikammer. I 1991 ble prosjektet omdannet til en selvstendig organisasjon. På samme tid ble det startet opp natteravngrupper i andre norske byer.

Hva er Natteravnene?

Det er en frivillig organisasjon der voksne, edru mennesker i organisert form vandrer i lokalmiljøet på kvelds- og nattestid i helgene. Natteravnenes oppgave er å være synlige og tilgjengelige, i håp om at dette i seg selv virker dempende på vold og skadeverk. De bistår også personer som av en eller annen grunn ikke er i stand til å ta vare på seg selv, noen ganger ved å formidle kontakt til det offentlige hjelpeapparatet.

Nyansatt frivillighetskoordinator

Den 1. august startet Elisabeth Stenberg Jakobsen i jobben som ny frivillighetskoordinator hos Natteravnene. Hun gleder seg til å ta fatt på jobben og til å treffe alle de frivillige.

Tekst og foto: Anette Haugen

Under Norway Cup, der Natteravnene tradisjonen tro var plass på Ekebergsletta, hadde Elisabeth Stenberg Jakobsen (32) sin første arbeidsdag for Natteravnene. Den nye frivillighetskoordinatoren hadde riktig nok litt opplæring før sommerferien, men fra nå av skal hun jobbe full tid på natteravnkontoret.

Tidligere har stillingen vært delt mellom to frivillighetskoordinatorer med litt ulike ansvarsområder, men nå går Elisabeth Stenberg Jakobsen inn i en hundre prosent stilling, der hun skal jobbe tett sammen med generalsekretær Lars Norbom og ikke minst alle de frivillige.

Oslojente

Elisabeth har vokst opp på Kjelsås og bor nå i Oslo sentrum. Hun har både en bachelor og en master i psykologi, men understreker at det er en samfunnsrettet og ikke en klinisk master. Hun var ferdig utdannet i 2017 og har de siste fem årene vært ansatt i Bærum kommune, der hun har jobbet som miljøterapeut i en omsorgsbolig.

– Årsaken til at jeg søkte jobben som frivillighetskoordinator hos Natteravnene var at jeg hadde lyst til prøve noe nytt. Jeg ønsket en litt mer administrasjonsrettet jobb, samtidig som jeg synes det er spennende å jobbe med mennesker. Jeg ønsket meg en jobb der jeg føler jeg kan bidra med noe og der jeg også får noe tilbake. Hos Natteravnene tror jeg det blir en fin kombinasjon av alt dette, noe jeg håper vil passe meg bra, sier Elisabeth.

Før hun begynte i jobben i august hadde den nye frivillighetskoordinatoren aldri selv gått natteravn, men hun hadde selvfølgelig hørt om Natteravnene. Blant annet husker hun godt den «gamle» natteravnreklamen: «Natteravnene var der da det ikke skjedde». Den gjorde inntrykk.

Oppfølging

Nå gleder Elisabeth seg til å bli med ut på vandringer for selv å få oppleve og bli nærmere kjent med jobben de frivillige gjør. Oppgavene hennes videre blir alt fra å følge opp og hjelpe de frivillige, til å prøve å rekruttere nye natteravnere, både enkeltpersoner og grupper rundt om.

I tillegg til dette innebærer stillingen også en del administrative oppgaver, slik som å søke

Gleder seg: Elisabeth Stenberg Jakobsen (32) hadde sin første arbeidsdag for Natteravnene under Norway Cup. Hun tror den nye jobben blir spennende.

om diverse tilskudd for å kunne drive Natteravnene videre.

Det at Natteravnene snart skal flytte inn i det helt nye Frivillighetens hus (se egen artikkel

på side 6), gleder hun seg også til. Det tror den nye frivillighetskoordinatoren blir bra, både sosialt og faglig.

Rundtom: Den siste helgen i mai ble det en rundtur med bil for Natteravnene i Oslo sentrum. De var innom både Sandvika, Lillestrøm, Strømmen og Kolbotn. (Foto: Arild Olsen)

Sommerravning: Også i julimåned var det frivillige natteravnere ute i Oslos gater i helgene. Lørdag 8. juli var sentrumsgruppen ute med én bil. Det var da mer folk ute enn kvelden før, med lange køer på utestedene og sommerlig stemning på brygga. (Foto: Arild Olsen)

Åpningskonsert: Natteravnene var som vanlig på plass under åpningskonserten på Norway Cup siste helgen i juli. Det var mye folk, men alt gikk fredelig for seg. (Foto: Anette Haugen)

Norway Cup: Tradisjonen tro stilte Natteravnene med vandrere på Ekebergsletta på dagtid under Norway Cup-uka, i tillegg til at de kjørte rundt på skolene om kvelden. Her er Per Henning Sørensen og Elisabeth Stenberg Jakobsen sammen med Norway Cup-maskoten. (Foto: Anette Haugen)

Gråsoner og grenseoverskridelser

– en studie av deltagere i opphetede og aggressive debatter på nettet

Institutt for Samfunnsforskning
utarbeidet og publiserte i 2021 en
rapport om «Gråsoner og
grenseoverskridelser på nettet», der
de så på hvem det er som deltar i de
mest aggressive debattene på nettet.
Her følger sammendraget
av rapporten.
Den er gjenpublisert med tillatelse.

Hele rapporten kan leses på lenken:
<https://hdl.handle.net/11250/2724997>.

Formålet med denne rapporten har vært å få mer kunnskap om deltagere i opphetede og aggressive debatter på nettet og hva som bidrar til å skape slike debatter.

Av Marjan Nadim, Kjersti Thorbjørnsrud og Audun Fladmoe

Vi har vært opptatt av åpne debatter i gråsonen, hvor det er et spekter av ytringer, fra ytringer som de fleste vil være enige i at er grenseoverskridende og normbrytende, til ytringer som er mer tvetydige, og som befinner seg i grenselandet til å være aggressive og fiendtlige i den grad at de er ødeleggende for debatten.

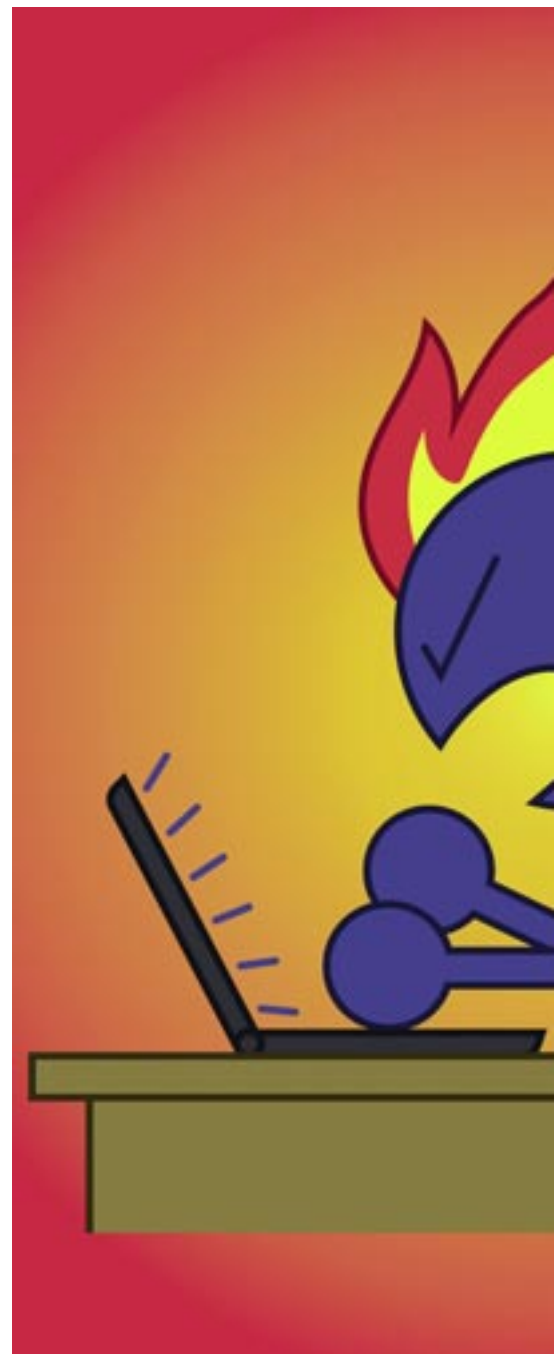
Vi undersøker blant annet hvem som deltar i slike debatter, hvorfor folk deltar, og hvordan de selv forstår og begrunner uttrykksformene sine. Rapporten er basert på en spørreundersøkelse rettet mot befolkningen og på kvalitative intervjuer med deltagere i opphetede debatter.

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at andelen av befolkningen som deltar i opphetede og aggressive nettdebatter (målt som deltagelse i debatter med en «hard tone» og om man har skrevet netthets i form av hetsende, rasistiske eller hatefulle ytringer), er lav. Med forbehold om usikkerhet i tallmaterialet viser spørreundersøkelsen at om lag 5 prosent jevnlig deltar i debatter med en hard tone, mens – litt avhengig av hvordan man måler – 1–2 prosent skriver netthets i form av hetsende, rasistiske eller hatefulle ytringer.

Analysene viser videre at det er en tydelig sammenheng mellom det å delta i harde nettdebatter, det å ytre seg hetsende og det å være utsatt for hatytringer selv. De som deltar i debatter med en hard tone, har oftere enn andre selv skrevet netthets og blitt utsatt for hatytringer.

Det er en overvekt av menn, unge og unge middelaldrende, som deltar i debatter med en hard tone, eller som skriver netthets. Når det gjelder det å stå bak netthets, spiller utdanningsnivå og holdninger også inn:

Personer med lav utdanning, som er skeptiske til innvandrere/innvandring og homofilt samliv/homofil praksis, svarer oftere enn andre at de skriver hetsende, hatefulle eller rasistiske kommentarer på nettet. Når det

Aggressive nettdebattanter: Hvem deltar i opphetede og grenseoverskridende debatter på nettet?
(Illustrasjon: Vilde Haugen Kristiansen)

gjelder relasjoner mellom dem som har blitt utsatt for hatefulle ytringer, og avsenderne, viser resultatene at avsenderne oftest er fremmede, men ikke nødvendigvis anonyme.

Grænseoverskridelser på nettet

Opphetede og aggressive nettdebatter

Den kvalitative studien av deltagere i opphetede og aggressive nettdebatter inkluderer et lite, men variert utvalg av debattanter. Flere av informantene definerer seg som innvandrings- og islamkritiske på ulike nivåer, mens andre befinner seg ytterst på venstresiden eller presenterer seg som apolitiske. Når det gjelder debattstil, varierer

det fra dem som er klart grænseoverskridende og jevnlig blir sanksjonert for å bryte retningslinjene på debattarenaene, til dem som deltar i debatter med mange grænseoverskridelser, men som ser ut til å kun unntaksvis nærme seg grænsonene.

Intervjuene med debattdeltagere viser at folk har ulike motivasjon for å delta i opphetede og aggressive nettdebatter. Flere av informantene våre beskriver en ideologisk eller politisk motivasjon for å debattere på nettet, og har en tydelig posisjon og klare fiendebilder. Et ønske om å opplyse andre og å spre sine kunnskaper og innsikter står sentralt, og informantene er opptatt av å fungere som en motstemme mot det de opplever som en (falsk) konsensus – selv om det varierer hva de mener andre bør opplyses om.

For de politisk motiverte deltagerne handler det om å opplyse om en eksistensiell samfunnstrassel hvor folk må vekkes for å erkjenne hva som står på spill, mens det for andre handler om å spre kunnskap og bidra til refleksjon. I tillegg representerer debattene også en form for underholdning og tidsfordriv for mange; de liker rett og slett å debattere.

Generelt synes ikke informantene at nettdebattene fungerer spesielt godt. Debattene er preget av mange usakligheter og personangrep, som informantene i utgangspunktet ikke har sansen for. Informantene uttrykker gjennomgående at nettdebattene ideelt sett bør være basert på dialog og saklig og opplyst argumentasjon.

Når de likevel selv kan bruke grænseoverskridende og aggressive uttrykksformer, begrunner noen det med den alvorlige og truende situasjonen de mener vi befinner oss i. Saken de kjemper for, krever sterke virkemidler, og motparten fortjener ikke bedre. En annen sentral begrunnelse for grænseoverskridelser er at det er en rettferdig gjengjeldelse etter andres utilbørlige angrep. De mener at de rett og slett svarer med samme mynt og «senker» seg ned på motpartens nivå.

Noen informanter erkjenner altså at de bruker normbrytende virkemidler, men de rettferdiggjør det med alvorret i situasjonen eller med en gjengjeldelsesstrategi. Andre fastholder at de kun presenterer fakta og nøytral informasjon, og erkjenner ikke at det de skriver, kan oppfattes som kontroversielt eller grænseoverskridende.

Informantene oppfatter at det er mye sinne og frustrasjon i debattene. For noen av dem fungerer nettdebattene som et rom for aggresjon og utblåsning, og de forteller at de kan la seg rive med og skrive i affekt. Flere informanter forklarer imidlertid at de har utviklet strategier for å unngå å la seg rive med, bli provosert eller la debatten gå inn på seg.

Dette fremhever de som nødvendig for å kunne holde ut og fortsette å ta del i debatten. De forteller at de rett og slett har blitt tykkhudedde og ikke lenger bryr seg om ting som før ville ha gått inn på dem. Andre beskriver en strategi der de selv bevarer roen mens de går inn for å hisse opp og provosere andre.

Informantene setter ulike grænser for hva de synes er akseptabelt og ikke i nettdebattene. Flere tar avstand fra trusler og oppfordringer til vold, men noen av informantene forsvarer også denne typen virkemidler. De fleste påpeker at de misliker personangrep, men dette er en tvetydig grænse der informantene ofte skiller mellom ulike former for personangrep som mer og mindre legitime. Andre er opptatt av å holde på et saklig og høflig språk, selv om meningsinnholdet i ytringene kan være grænseoverskridende ved at de angriper bestemte grupper i samfunnet.

Informantene er samstemte om at nettdebattene trenger en eller annen form for moderering, men har ulike oppfatninger om hvordan modereringen fungerer i dag. Mens noen mener det modereres altfor lite, og at for mye hets og hat slippes gjennom, mener andre at det legges lokk på debatten, og at noen typer synspunkter urettmessig modereres bort. En gjennomgående oppfatning er at modereringen er skjev og urettferdig. Flere etterlyser mer transparente kriterier for moderering og tydeligere begrunnelser for hvorfor de får kommentarer slettet i konkrete tilfeller.

Rapporten avslutter med en diskusjon om resultatenes implikasjoner for forebyggende arbeid. Her peker vi på 1) verdien av å forstå hvorfor folk ytrer seg som de gjør, 2) normer for debatt og moderering og 3) behov for videre forskning.

Kilde: ©Institutt for samfunnsforskning 2021 Rapport 2021:1.

Vandringsutstyr

Natteravnene lagerfører et begrenset antall utstyr som er nyttige under vandring.
På denne måten har din gruppe mulighet til å bestille dette i små kvanta.
Utstyret er gratis. Nedenfor ser du vårt utvalg:

Refleksvest

Ryggsekk

Bærenett

Midjetaske til førstehjelpsutstyr

Rapportblokk

Drops

Lommelykt

Produktenes farger og utseende kan avvike fra bildene.

Gratis materiell kan bestilles på:
<http://www.natteravnene.no/bestilling-av-vandringsmateriell>

Å være der når noen trenger hjelp

Du treffer mange hyggelige mennesker, samtidig gir det en god følelse å kunne hjelpe folk som trenger det. Mikail André Sandvik ble nysgjerrig da han så et oppslag om Natteravnene på jobben. Han ville finne ut mer. Siden har han gått natteravn nesten hver helg.

Tekst og foto: Anette Haugen

Mikail André Sandvik (22) bor på Lambertseter i Oslo og jobber for firmaet som tidligere het Stanley Security, men som nå har skiftet navn til Securitas Technology. I og med at de er en av Natteravnenes sponsorer, så han et oppslag på jobben om Natteravnene, hva de står for og hvorfor arbeidsplassen hans har valgt å sponse dem.

Han ble nysgjerrig på hva dette egentlig var, så han meldte seg på en vandring i Oslo sentrum for å finne ut mer. Det var i januar/februar i år. Å gå natteravn ga mersmak, så siden har han stilt opp nesten hver helg, gjerne både fredag og lørdag, om det er vandring og det passer i forhold til andre gjøremål.

Hyggelig

– Jeg synes det er moro å ga natteravn. Folk du møter er hyggelige, og du er selvfølgelig hyggelig tilbake. Det er også flere som kjenner meg igjen som natteravn når jeg ikke har på meg vest – og som hilser. Det er også trivelig, sier Mikail André Sandvik.

At han selv og et par av de andre natteravnene er ganske unge, tror han er en fordel. For en del ungdom kan det være lettere å ta kontakt da. Ellers tenker verken han eller de andre natteravnene han går sammen med på alderen til de andre. Det er en fin gjeng med folk, som har det hyggelig sammen. Han føler seg godt mottatt av den faste stammen.

Noen ganger er han med natteravnbilene ut, men om de er mange nok til å ha vandrende grupper også, går han gjerne. Han føler nesten det er litt lettere å ha oversikt da – og det er heller ikke alle steder i sentrum du kommer til med bil.

Komme seg ut

På spørsmål om han selv er ofte ute på byen når han ikke går natteravn, svarer Mikail André Sandvik:

– Det er lite. Jeg er ikke noe «drikke-

fordel: At han selv og et par andre av natteravnene er ganske unge, tror Mikail André Sandvik er en fordel. For en del ungdom kan det være lettere å ta kontakt da.

menneske». Derfor er det å være natteravn et fint alternativ. Da kommer jeg meg ut, istedenfor bare å sitte hjemme og game.

Blant det han har opplevd som natteravn flere ganger, er å møte på folk som er ganske fulle og som ikke klarer å ta vare på seg selv. Om han skal nevne én episode som har festet seg ekstra, må det være da de greide å forhindre at ei jente ble voldtatt.

– Jeg har truffet henne senere også. Hun kommer alltid bort og takker. Vi får takk fra mange andre mennesker også for jobben vi gjør. Det er alltid en god følelse, fastslår han.

Frivillighet

Å være natteravn er for øvrig ikke det eneste frivillige arbeidet Mikail André Sandvik bidrar

med. Han jobber også litt for Redd Barna og er ung motivator i organisasjonen MOT. Han synes det er trivelig og viktig å bidra med frivillig arbeid, så det tar han seg rett og slett tid til.

Om han skal komme med en oppfordring til andre i forhold til det å melde seg som natteravn, må det være:

– Mange tror at man som natteravn har en slags rolle som politi. Man skal ikke tenke sånn. Vi er der ute fordi det er noen som trenger oss. Natteravnene skal jo heller ikke gripe inn i slikt som voldshendelser, men stå på sidelinjen og kontakte hjelp, sier den unge natteravnen, som er klar på at han kommer til å fortsette å gå natteravn i tiden framover.

Savner du Natteravnene i ditt nærmiljø?

– Vi hjelper deg videre! Ta kontakt på: post@natteravnene.no

Nystartet natteravngruppe i Bodø: Startet opp etter ønske fra de unge

Glasshuset: Et av stedene der det samler seg ungdom, spesielt om vinteren, er i Glasshuset. (Foto: Natteravnene Bodø)

Bli med: Har du litt tid og kan bevege deg, da kan du bli med på natteravning, oppfordrer Cecilie Haugseth. (Foto: Natteravnene Bodø)

I slutten av mars hadde Natteravnene i Bodø sin aller første vandring. Gruppen kom i gang etter ønske fra de unge selv – og all erfaring så langt har vært god. I startfasen har folk meldt seg på via Facebook, men fra høsten er håpet at de i tillegg skal få koblet på FAU.

Av Anette Haugen

Det var et sammentreff av flere ulike hendelser som bidro til at Natteravnene Bodø ble startet opp på nyåret, med oppstartsmøte 23. mars og de første vandringene fredag 24. og lørdag 25. mars. Den som trekker i tømmene er Cecilie Haugseth (39), men hun har god hjelp av en liten arbeidsgruppe, som inkluderer representanter fra et par organisasjoner. Hun forteller:

– Jeg jobber i Bodø 2024 Europeisk kulturhovedstad. I forbindelse med en stor ungdomskonserter vi skulle holde, hadde vi behov for voksenpersoner som kunne være til stede. Vi så at billettsalget var stort – og det endte med at 700 ungdommer kom.

Et behov

Cecilie Haugseth er selv mor til en datter som nærmer seg ungdomsalderen. Hun medgir at hun flere ganger har tenkt tanken om at det hadde vært fint å ha en natteravngruppe som passer på i nærmiljøet. Hun undersøkte litt og fant ut at Røde Kors tidligere hadde hatt en ordning, men det var ingen gruppe i drift nå.

Omtrent samtidig med dette gikk en mor ut

Ildsjel: Cecilie Haugseth er primus motor for den nye natteravngruppen i Bodø. (Foto: Natteravnene Bodø)

i avisen og uttrykte at de unge kunne trenge noen voksne som passet på. Også flere ganger tidligere har behovet for natteravn vært nevnt i ulike sammenheng. Ikke minst har ungdom selv, og spesielt unge kvinner, uttalt at de kan føle seg ukomfortable når de går ute om kvelden i helgene

– Jeg er en person som ikke orker å vente når en tanke dukker opp. Tilfeldigvis var jeg på denne tiden i en konfirmasjon der jeg traff en bekjent som er involvert i Natteravnene i Oslo. Hun er mye i Bodø og sa hun kunne komme og hjelpe til med et informasjonsmøte i februar, forteller den engasjerte natteravn.

Slik ble det. Selv om Cecilie Haugseth kunne ha tenkt seg et enda større oppmøte, var

blant annet politiet der, Utekontakten, noen foreldre og ei ung jente fra Bodø AUF som kunne fortelle om noen uheldige episoder hun hadde opplevd på bussen. Å høre direkte fra noen som hadde egne opplevelser som ikke var gode, gjorde inntrykk.

Samarbeidspartnere

Etter informasjonsmøtet ble Nordland Fylkeskommune kontaktet, slik at de fikk i stand en avtale om at Natteravnene kan reise gratis på bussen når de er på vandring og har på vestene. Dette for å sikre trygghet også på kvelds/nattbussene. Andre som ble kontaktet og stilte opp var Norsk Folkehjelp Sanitet. De bidro blant annet med et grunnleggende førstehjelpskurs i forbindelse med den aller første vandringen.

Foreløpig drives gruppen, som de har kalt Natteravnene Bodø, gjennom en åpen facebookside. Her legges vandringene ut, slik

Natteravnene Bodø

- Nystartet gruppe i mars 2023.
- Vandrer hver fredag, men det kan endres/utvides ved behov.
- Oppmøte på Joker'n i Sjøgaten.
- Vandring fra kl. 22.00 til kl. 01.00.
- Facebookside: Natteravnene Bodø.
- Kontaktinfo: natteravnbedo@gmail.com.
- Kontaktperson:
Cecilie Haugseth, tlf. 456 10 260.

at folk kan melde seg på. Påmelding er å foretrekke, men det er også mulig bare å møte opp. Fast møtested er på Joker'n i Sjøgaten, der de oppbevarer vestene og annet utstyr. Der er de oppe 24/7, så det er veldig praktisk.

Det er som sagt Cecilie Haugseth som per i dag administrerer det meste, men hun har en liten arbeidsgruppe med seg. Den inkluderer Helene, en annen engasjert mor, Astrid Aleksandra, som representerer Norsk Folkehjelp Sanitet og Sebastian, som blant annet er aktiv i Norges Handikapforbund.

Skolenes FAUer

Fra høsten av er imidlertid planen å gå litt offensivt ut og prøve å koble på skolenes FAU'er, slik at man sikrer kontinuitet i vandringene. Når alt arrangeres via Facebook er det alltid litt usikkert hvor mange som møter opp på vandring. Det har likevel gått bra til nå. De må være minst to, men har vært fra tre til åtte per vandring. Kun én gang, i påsken, måtte de kansellere.

– Ved å forankre vandringene i FAU er det mulig å sette opp en turnus, slik at det bare blir én vandringsskveld i året på hver, påpeker Cecilie Haugseth.

Natteravnene som har gått til nå har gjerne vært med på mange vandring. Det er fint for de som ønsker det, men det er også flott å kunne fordele litt. I forkant av sommeren hadde de rundt 400 personer som fulgte natteravngruppa deres på Facebook, samtidig tipper Cecilie at minst 50-60 forskjellige natteravn har deltatt på én eller flere vandring selv.

Utforske litt

Da Natteravnene Bodø startet med sine vandring i slutten av mars følte de det var nødvendig å utforske litt, slik at de i

Trekkløver: Ut på vandring i Bodønatten: Lars Vestnes, Geir Johnsen og Viljar Limstrand, sistnevnte fra Norsk Folkehjelp Sanitet. (Foto: Natteravnene Bodø)

begynnelsen vandret både fredager og lørdager. De syntes imidlertid at behovet var størst på fredager, slik at de valgte å prioritere denne dagen. Så får de se hvordan det blir når de setter inn støtet til høsten.

– Før hver vandring ringer vi alltid Utekontakten for å høre om de har noen tips for kvelden. Vi ringer også politiet for tips og for å høre om det er noe vi kan bidra med. Vi starter vandringene klokka 22 og holder på til klokka 01, forteller Cecilie Haugseth.

De har ingen fast rute, men går litt, tar bussen og så går de litt igjen. Blant stedene de pleier å være innom er Glasshuset i sentrum, som er et populært møtested for ungdommen om det er kaldt. Det samme er moloen når det er finvær.

Bankgata skole i sentrum er et annet sted der ungdom møtes. I tillegg har de en skatepark og Bankgatehallen, der det hver fredag arrangeres Friday fun. Der stenger de klokka 22.00, så da er det mange ungdom på vei ut fra hallen. Da er det lurt for Natteravnene å være i nærheten for å passe på og eventuelt tilby assistanse om noen skulle trenge det.

Hyggelige opplevelser

Stor sett har det bare vært hyggelig opplevelser Natteravnene Bodø har opplevd så langt. Primært er de der for de unge, men de hjelper selvsagt også andre som trenger det, slik som en turist som var overstadig beruset og trengte bistand tilbake til hotellet.

– Natteravnene som er ute og går er veldig engasjerte og sosiale. Dette er i tillegg en fin måte å bli kjent i egen by på. Av og til har noen med seg hund. Da har vi hatt noen fine opplevelser med ungdom som har kommet bort og pratet, blant annet studenter som savner sin egen hund i hjembyen, forteller Cecilie Haugseth.

Det er dessuten en kommentar hun overhørte som hun husker ekstra godt. Det var en ungdom som uttalte: «Å se, der er Natteravnene. De er her for å passe på oss.»

– Det er mange som er redde for at du må ha kurs og spesiell kunnskap for å gå natteravn. Det må du ikke. Har du tid og kan bevege deg? Da er det bare å bli med, oppfordrer ildsjelen, som håper på at enda flere natteravn vil bli å se i bygatene i Bodø til høsten.

En hjelpende hånd: Å passe på de unge er primær oppgaven, men Natteravnene i Bodø hjelper alle som måtte trenge det. (Foto: Natteravnene Bodø)

Trenger du noen å snakke med?

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefontjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål.

Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Alarmtelefon for barn og unge

116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge.
Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.
Døgnåpent hver dag.
Har også egen chat. www.116111.no

Amathea

906 59 060

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.
Åpningstider telefon og chat: man–fre kl. 08–18. (Stengt tirsdag 10–12.)
www.amathea.no

Kors på halsen

800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med. Gratis og anonymt. Telefon, chat og mail:
Telefontid: man–fre kl. 14–22.
Chat: hver dag kl. 14–22
www.korspahalsen.no

Dopingkontakten

800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.
Telefon og chat er åpent:
man, tirs, tors kl. 11–20.
<http://tinyurl.com/gotnvsvx>

Kirkens SOS

22 40 00 40

Gratis krisetelefon for alle som trenger noen å snakke med, uansett hva det er. Tlf: Døgnåpent.
Chat: se åpningstider på nett.
www.kirkens-sos.no

Ungdomstelefonen

40 000 777

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.
Tlf: tirs-tors kl. 18–22.
Chat: søn-tors kl. 18–22
www.ungdomstelefonen.no

RUStelefonen

08 588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk.
Du kan være helt anonym.
man–søn kl. 11–19.
www.rustelefonen.no

Telefon for incest- og seksuelt misbrukte

800 57 000

Gratis hjelpetelefon for incest- og seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.
Døgnåpent.
www.incest80057000.no

Voksne for barn

For voksne som har bekymringer eller spørsmål rundt barn og unge.
Send oss en mail på:
rad@vfb.no eller ring 488 96 215
hverdager kl. 09–15.
www.bekymring.no

Barneombudet

22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.
Tlf: man–fre kl. 09–15.
Ring eller send en epost:
post@barneombudet.no
www.barneombudet.no

Ung.no

Informasjons- og diskusjonskanal drevet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Gir svar på alt du lurer på, har egen spørreside.
www.ung.no

Redd Barna

Gir informasjon om nettvett, barn og overgrep, barnefattigdom, asyl- og flyktningebarn, barns rettigheter mm.
www.reddbarna.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barnas mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.
www.barnevakten.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbruk, digital mobbing, personvern mm.
www.medietilsynet.no

Rådgivning om spiseforstyrrelser

948 17 818

Gir råd og veiledning til alle som har eller har hatt en spiseforstyrrelse og til pårørende.
Ta kontakt på chat, telefon: 948 17 818 eller mail: nfo@nettros.no
www.nettros.no

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer overskrifter som sto på trykk tjue år tilbake i tid. De første årene het bladet «Respekt», men fra år 2010 fikk bladet navnet «Gatelangs». Titlene under er hentet fra det totalt 4. bladet som ble utgitt, nr. 2 – august 2003. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Voldsutøvere trenger også hjelp

Den beste måten å hindre vold på er å hjelpe voldsbrukeren til ikke å begå nye overgrep, mener leder i Alternativ til Vold, Per Isdal. – Voldsbrukere vil alltid finne nye ofre. Tar vi ondet ved roten kan vi hindre mye fremtidig vold, sier Isdal.

Den gode samtalen med ungdom: Med veileder inn i de voksnes verden

Å snakke fordomsfritt med tenåringer om forelskelser, alkohol og sex er langt fra det enkleste voksne gjør. Noen makter imidlertid kunststykket og blir på samme tid både en god venn og veileder. Fire unge gutter og jenter ringer 33 år gamle Marianne Reinskou Granerud både titt og ofte når de har noe på hjertet.

Om bading og videospill: – Jammen ingen spøk å være ung

Radioprater Are Sende Osen husker barneårenes sommerdager i Trøndelag som morsomme og fylt med mygg. – Foruten myggstikkene var sommerferien årets høydepunkt, og det er den fortsatt. Dagens unge har nok andre utfordringer enn vi hadde, men uansett hvilket tiår du vokser opp i, er det jammen ingen spøk å være tenåring.

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattetid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
- Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

- Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene.
 - Planlegg hjemreisen: Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen).
 - Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.

HVOR ER FLASKEN?

Hvor i Norge/verden befinner natteravnflasken seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 1. november, så er du med i trekningen av en fin premie.

Løsning på hvor flasken var i forrige nummer var: Brygga i Tønsberg. Det visste blant annet Mona Skogmo Hansen fra Hønefoss, som får en premie i posten. Følg oss også på Instagram og Facebook. Lik siden vår «Natteravnene»

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Stanley Security AS
som gir oss gratis alarmtjeneste, parkering med mer.

Joh. Johannson
som gir oss gratis kaffe.

Egon Karl Johan
www.egon.no/restauranter/karl+johan
Som spanderer pizza under vandringer.

Jobber med å trygge ungdom

Ungdom i dag viser mer åpent at de holder på med rus. Samtidig bidrar sosiale medier til at mye mobbing skjer bak kulissene. Dette er noen nye trender det er viktig å ta tak i og bevisstgjøre ungdom om, tenker Jenny og Ida som jobber for MOT.

Tekst og foto: Anette Haugen

Gatelangs har tatt turen til Norway Cup og Ekebergsletta, der flere organisasjoner som jobber inn mot ungdom har sin egne telt med hyggelige aktiviteter. Her tar de samtidig en prat med barn og ungdom som stikker innom. En av disse organisasjonene er MOT, som jobber for å trygge ungdom, forebygge mobbing og styrke de unges robusthet og helse.

På MOT sin stand treffer vi på Jenny Tollefsen (21), som er Ung MOT-leder og Ida Bjarmann (22). Begge jobber i MOTs ungdomspool. Blant oppgavene de utfører gjennom året er alt fra å stille på Norway Cup til å holde foredrag på skoler. Vi har stilt dem noen spørsmål om hvorfor de jobber for MOT og om de ser noen nye trender i ungdomsmiljøene.

Hvorfor jobber dere for MOT?

– Fordi MOT står for mange verdier som er utrolig viktige for å skape robust ungdom, ting som kanskje ikke alltid er en selvfølge. Det handler blant annet om hvordan man skal oppføre seg og være mot hverandre, påpeker Ida.

– Opprinnelig ble MOT startet opp som en organisasjon mot narkotika, men utviklet seg til at det nå handler om en helhet mot utenforskap. Det vi gjør her på sletta – og ellers – er å snakke med ungdom og bevisstgjøre dem. Det finnes egne MOT-skoler og egne MOT-coacher, forklarer Jenny, og legger til:

– MOT sine tre verdier er: Mot til å leve, mot til å bry seg, mot til å si nei.

Robust ungdom: Jenny Tollefsen (t.v.) og Ida Bjarmann jobber for MOT med å trygge de unge. Under Norway Cup var de på Ekebergsletta og snakket med barn og ungdom der.

Om MOT

- MOT styrker ungdoms robusthet, livskvalitet, mentale helse, bevissthet og mot. MOT fremmer trygge klassemiljøer der alle blir inkludert.
- MOT forebygger ekskludering, mobbing, vold, rusmisbruk, kriminalitet og psykiske vansker.
- Dette gjøres gjennom MOT-konseptet med enkle livsverdier og skreddersydde MOT-programmer som brukes av skoler og kommuner.
- Initiativet til å starte MOT ble tatt i 1994 av de to olympiske skøyteløperne, Atle Vårvik og Johann Olav Koss.

Ser dere noen nye trender blant ungdom som bekymrer dere?

– Det virker som om ungdom i dag viser mer åpent hva de holder på med når det gjelder rus. Dette inkluderer mer offentlig bruk av narkotika, påpeker Jenny.

– Med innføring av sosiale medier skjer det mye mobbing bak kulissene, mobbing som ikke er synlig og derfor kan være vanskelig å ta tak i, fastslår Ida.

– Mye av det vi gjør handler om bevisstgjøring og hvordan man skal oppføre seg. Det handler også om å inkludere på nett, sier de to – og lager et bilde på hvordan MOT jobber:

– Det står en gjeng med ungdom på en bro, så faller de i vannet. Vår jobb er ikke å hente dem opp av vannet, men å sørge for at de ikke faller uti.

Ungdommens stemme!

Er du ung og har noe på hjertet? Har du opplevd eller observert mobbing, urettferdighet eller andre ting som opprører deg? Kanskje har du en appell til oss alle? Eller kanskje er det rett og slett et tema du er veldig opptatt av, der du gjerne vil dele noen tanker.

Når du har behov for regnskapsfører

Globus Regnskapservice AS er et statsautorisert regnskapsbyrå med lang og bred erfaring fra ulike bransjer.

Vi tilbyr alle tjenester innen regnskap som bokføring, fakturering, utarbeidelse av ligningspapirer, årsregnskap, og økonomiskrådgivning.

Vi tilpasser våre tjenester til ditt behov og ønsker å skape en god dialog med deg som kunde og gi god service slik at vi blir langsiktige samarbeidspartnere.

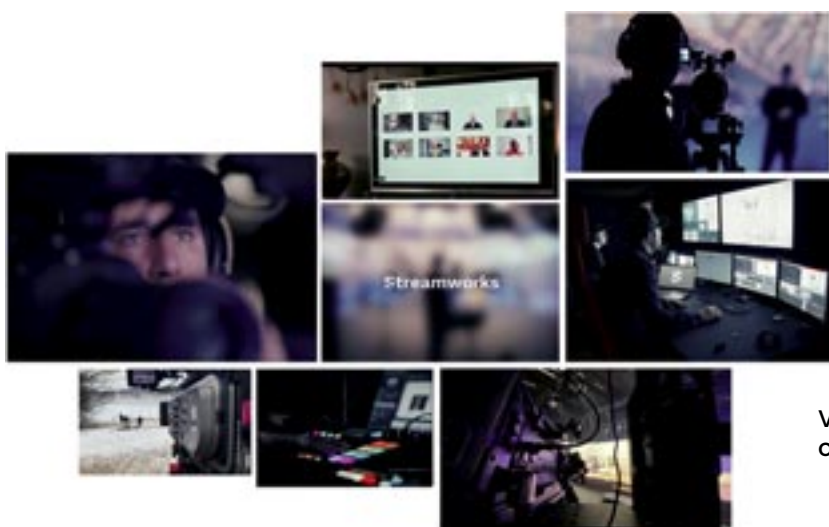
Vi holder til på Lindeberg i Oslo og i Holmestrand.

Ta kontakt med oss for et uforpliktende møte!

Lindeberg næringsvei 10, 1067 Oslo, 1067 Oslo - Pb. 14 Lindeberg gård, 1007 Oslo
Tlf Tlf 91 30 32 36 - post@globusregnskap.no www.globusregnskap.no

Lurer du på om streaming er noe for deg?

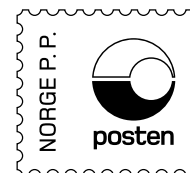

Vi har kompetansen, utstyret og eget studio sentralt i Sandvika.

Stream alt fra foredrag, pressekonferanser, webmøter, hybrid-eventer og konferanser der du er.
Nå ut til alle, der de er.

Streamworks AS – Løkketangen 10A – 1337 Sandvika
Tlf: +47 90 87 51 28 – stream@streamworks.no – www.streamworks.no

Returadresse:
Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
NO-0184 OSLO

Stiftelsen UNI

Stiftelsen UNI
Gaustadalleen 21, 0349 OSLO

Telefon: 21 09 36 30
www.stiftelsen-uni.no

Et trygt samfunn Stiftelsen UNI støtter organisasjoner med samfunnsansvar

Hvert år deler Stiftelsen UNI ut ca. 30 millioner kroner til verneverdige prosjekter. Styret imøteser søknader som faller inn under stiftelsens formålsbestemmelse.

Stiftelsen UNI behandler søknader løpende gjennom hele året.

Stiftelsen UNI har som ideelt formål å fremme allmennyttig virksomhet innen skade- og miljøvern, for å bidra til en trygg utvikling i det norske samfunn. Stiftelsens bidrag skal i første rekke være økonomisk støtte til prosjekter og påskjønnelse til institusjoner og enkeltpersoner.

Stolt sponsor av Natteravnene

ALI Kaffe bidrar med god kaffe for at ungdom skal kunne ha de gode samtalene og føle seg trygge i Oslos gater.

ALI Kaffe har vært elsket gjennom tre generasjoner for den gode smaken og fine aromaen.

ALI Kaffe produseres på
Norges miljøvennlige kaffebrenneri.

ALI KAFFE KURERER GRUFF
www.alikaffe.no